

Дата публікації

17 жовтня 2022 року

КОНТАКТНА ГРУПА ГРОШОВОГО ТА ВАЛЮТНОГО РИНКІВ

П'ятниця, 22 липня 2022 року, 11:00–12:30

Засідання відбулося дистанційно з використанням сервісу Zoom

Узагальнені підсумки дискусії

Питання 1. Останні зміни в курсовій політиці та регулюванні валютного ринку

(спікер – Володимир Лепушинський, директор департаменту монетарної політики та економічного аналізу НБУ)

Було презентовано зміни, що були ухвалені Національним банком України 21 липня в курсовій політиці та валютному регулюванні. Було обговорено вплив цих рішень на стан економіки та фінансових ринків.

Зокрема, доповідачем було зазначено, що фіксація офіційного курсу гривні до долара США на рівні 29,2549 грн./\$ на початку війни дало змогу запобігти паніці, стримати погіршення очікувань та зберегти стійкість фінансової системи. Водночас, з того часу економіки зазнала структурних змін та поволі адаптувалася до війни. Так, бізнес почав шукати шляхи захисту від курсових та інфляційних ризиків, у т.ч. із застосуванням різноманітних оптимізаційних схем та обходу обмежень. Громадяни, які на початку війни переважно витрачали кошти лише на найнеобхідніше для життя, згодом відновили споживчий попит та почали шукати шляхів захисту своїх заощаджень.

Також змінилася ситуація на зовнішніх ринках, де долар США суттєво укріпився до інших валют, що зумовлювало і укріплення гривні до цих валют попри зміну структурних характеристик економіки України.

Внаслідок зазначеного, підтримання офіційного курсу гривні на завищеному рівні вимагала дедалі більшого витрачання обмеженого обсягу міжнародних резервів. Також, з урахуванням чинних валютних обмежень, спред між безготівковим та готівковим курсами гривні дедалі розширювався, що провокувало додаткові викривлення в поведінці учасників ринку.

Одномоментна курсова корекція з подальшою фіксацією курсу дасть змогу зберегти номінальний якір в умовах невизначеності, що обмежить зростання цін, покращить очікування та зменшить спекулятивну складову у курсовому тиску. Усе це матиме наслідком економію міжнародних резервів. Натомість, опція із переходом до плаваючого курсу після курсової корекції мала менше переваг через відсутність номінального якоря стабільності (яким інфляція поки що бути не може), складність із самозбалансуванням ринку та необхідність у більш жорсткій монетарній політиці.

Збалансуванню попиту та пропозиції на валютному ринку сприятимуть додаткові заходи на валютному ринку, а саме більш жорсткі ліміти на використання карток українських банків за кордоном та дозвіл на безготівкову купівлю валюти населенням для її розміщення на безвідкличний строковий депозит в банку.

Учасникам засідання також було презентовано прогноз розвитку ситуації на майбутнє, відповідно до якого дефіцит поточного рахунку платіжного балансу в 2022-2023 рр. залишиться помірним і лише у 2024 р. значно розшириться через збільшення імпорту інвестиційного призначення. Водночас, завдяки зовнішньому фінансуванню міжнародні резерви у 2022-2023 р. зберезуться на поточному рівні, а у 2024 р. збільшаться до довоєнного рівня.

Під час обговорення члени Контактної групи погодилися, що рішення про здійснення разової курсової корекції було обґрунтованим і зазначили, що вони вже певний час очікувалося учасниками ринку. Водночас вони відзначали певні труднощі з імплементацією рішень НБУ коли вони доводяться до відома банків раптово і без належного часу на технічне переналаштування внутрішніх процесів.

В контексті розгляду ситуації на валютному ринку члени Контактної групи також висловили побажання щодо розширення можливостей по проведенню операцій з банківськими металами та хеджуванню валютних ризиків. Також піднімалася проблематика можливих напрямків використання російських та білоруських рублів, операції з якими наразі

значною мірою заблоковані попри наявність відповідних залишків на рахунках клієнтів банків. З огляду на посилення обмежень на проведення операцій з картками українських банків за кордоном було обговорено питання запобігання ризикам надмірного розширення спреду між готівковим та безготівковим курсами.

Учасники засідання також торкнулися питань функціонування грошового та фондового ринків під час війни. Зокрема, було зауважено, міжбанківський кредитний ринок під час війни майже перестав працювати і швидких рецептів його відновлення не існує. Також учасники засідання звернули увагу на необхідність більш скоординованих підходів в заходах монетарної політики НБУ та боргової політики Уряду. Зокрема, вони висловили нерозуміння пасивною позицією Міністерства фінансів в частині коригування ставок за ОВДП у відповідь на підвищення облікової ставки Національним банком.

За підсумками дискусії було відзначено, що Національний банк і надалі вживатиме заходів для стабілізації ситуації на валютному ринку. Водночас, забезпечення макрофінансової стабільності у тривалій перспективі залежить від економічної політики в цілому. Зокрема, критично важливим є звуження дефіциту бюджету, заміщення емісійного фінансування ринковими залученнями, зменшення імпорту за рахунок додаткового його оподаткування.

Перелік учасників засідання

Голова контактної групи

Гелетій Юрій

– Національний банк України

Заступник голови контактної групи

Лупін Олексій

– Національний банк України

Члени контактної групи:

Болдирєв Антон

– АТ “Укрексімбанк

Бровкова Алла

– АТ “Ощадбанк”

Варзар Андрій

– Акціонерний банк “Південний”

Гриненко Юрій

– АТ “БАНК КРЕДИТ ДНІПРО”

Дмитрієв Олексій

– АТ “УНІВЕРСАЛ БАНК”

Дуда Олександр

– АТ “УКРСИББАНК”

Дуцький Андрій

– ПАТ “БАНК ВОСТОК”

Клімас Олег

– АТ “Райффайзен Банк Аваль”

Коваленко Антон

– АТ КБ “ПриватБанк”

Лазарєв Дмитро

– АТ “КБ “ГЛОБУС”

Лисянський Станіслав

– АТ “БАНК АЛЪЯНС”

Озеров В’ячеслав

– АТ “КРЕДІ АГРІКОЛЬ БАНК”

Парьоха Владислав

– АТ “ТАСКОМБАНК”

Попович Тетяна

– АТ “АЛЬФА-БАНК”

Потапов Андрій

– АТ “ІНГ Банк Україна”

Стадник Антон

– АТ “ПУМБ”

Шпилевський Андрій

– АТ “ОТП БАНК”

Запрошені учасники засідання:

Арсенюк Олександр

– Національний банк України

Вагіна Наталія

– Національний банк України

Жак Ірина

– Національний банк України

Лепушинський Володимир

– Національний банк України

Патенко Андрій

– Національний банк України

Ружанська Тетяна

– Національний банк України

Селехман Микола

– Національний банк України

Семенченко Катерина

– Національний банк України

Чечель Сергій

– Національний банк України